

L'an 1841 lo dialectologue italièn Bernardino Biondelli l'a recouèillà chouì verchoùn de la *Parabole de l'enfant prodigue* eun chouì defièn patoué (Veulla, Ayas, Bard/Donnas, Cogne, Dzignoù é Vatornentse). Seutte verchoùn soun le documàn pi vioù de proze eun patoué valdotèn que no cougnisèn. Aprì caze 170 an dèi que soun itoù publià, no créyèn que l'é bramèn eumpourtàn de nen recouèilli d'atre verchoùn di dzoo de oueu, euna pe tsaque quemina valdoténa.

Lo garsoùn prodeuggo

Évanjile seloùn Luc
15 :11-32 di Nouì Testemèn

Eungn ommo l'ayé dou mèinoù. Eun dzoo, lo pî dzouvin-o dî i pappà : « Pappà, baillade-mé la pourchoùn di bièn que n'í drouette ». É lo pappà l'a baillà partadzo.

Eun per de dzoo aprì, vendì le bièn îtoù, lo pî dzouvin-o l'é partì eun voyadzo, bièn llouèn di mitcho é li l'a pecoù tchoeutte se sou eun fièn lo liberteun.

Fran adoùn, deun si paì, l'é acapitèe euna groussa mezie é euncó llou l'a euncomenchà a pâti la fan.

L'é aloù travailli i servicho d'eun de per li, que l'a mandou-lo ià eun tsan i gadeun : l'arie bièn vouli s'eumpleure lo ventro, belle avouì si gramo potadzo que pecaoun le gadeun, mi gneun lèi nen baillèe. Eun mezattèn an boun-a pouza, s'é deu : « Vèò de-z-aourì i servicho de pappà de mé l'an da mindjì d'avanse, é mé... si inque a crapì de fan ! Vouillo partì ià de séilla, tournì i mitcho de pappà é lèi dée : pappà, n'i fi de pêrchà countre lo Siel é countre vo ; meeuto pamì d'itre lo voutro garsoùn ; vardade-mé comme eun di voutro valet ». É l'é partì pe tournì i mitcho.

L'iyè nco llouèn can son pappà l'a apesi-lo é l'a ayaou coumpachoun de llou ; l'é vitto lambou-lei euncountre é l'a eumbracha-lo. Adoùn lo garsoùn l'a deu-lei : « Pappà, n'i fi de pêrchà countre lo Siel é countre vo, meeuto pamì d'itre lo voutro garsoùn » ; mi lo pappà l'a vito comandoù i seun valet : « Ommo,

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

SAINT-CHRISTOPHE

vitto ! Pourtade l'arbeillemèn pi dzen é arbeillade-lo ; beuttàde-lei an verdzetta i dèi é de dzente botte i pià. Dèisèn alade prende lo vi pî gra, tchouiyade-lo, mindjèn é fièn fita, perché lo mèinoù de mé l'iyè morte é aya l'é tournò eun via... l'iyè perdi é n'i retrouou-lo ». É soun beuttou-se a fée fita.

Lo pî vioù di garsoùn l'iyè ià eun campagne. Euntretàn que tournèe a mèizoùn, protso di mitcho l'a sentì que soun-aoun é que danchaoun. L'a crià eun valet é l'a dimandou-lei senque acapitèe. Lo valet l'a deu-lei : « L'é lo frée de vo que l'é tournò san i mitcho é voutro pappà l'a fi tchouée per llou lo vi pî gra ! ».

Eun sentèn so séilla, l'a tchappou-lei la radze é l'a pa vouli entrì. Can lo pappà l'é chortì pe lèi dée de vin-ì dedeun, llou l'a repleco-lei : « Soun saqueunse-z-àn que mé travaillo pe vo, eun fièn todzoo sen que vou èi deu-me, é vo vou èi jamì bailla-me ghenca eun croé tchevrèi, to pe mé, pe fée fita avouì le-z-amì. Mi aprì que lo voutro garsoùn l'a pecoù to lo seun bièn avouì le trèinaillète, can l'é tournò vou èi fi tchouée pe llou lo vi pî gra ! ». Mi lo pappà l'a repoundi-lei : « Mon mèinoù, té t'i todzoo avouì mé é to sen que l'é de mé l'é euncó de té. Mi no fa fée fita é itre countèn, perché lo frée de té l'iyè morte é aya l'é tournò eun via, l'iyè perdi é n'i retrouou-lo ».

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

Tiré de :

Évangile selon Luc, 15 : 11-32 du Nouveau Testament

Texte publié en été 2009 dans « Saint-Christophe. Les nouvelles, le notizie » - Bibliothèque de Saint-Christophe

Collaborateur de Saint-Christophe : **Silvana Cheney**

La transcription a été soignée par le Guichet Linguistique

Mise à jour de la graphie : octobre 2013